

LIST OTWARTY EKSPERTÓW ZDROWOTNYCH Z OKAZJI ŚWIATOWEGO DNIA RZUCANIA PALENIA

Jak co roku, w każdy trzeci czwartek listopada, obchodzimy *Światowy Dzień Rzucania Palenia*. W przeddzień tego święta, które w tym roku przypada 19 listopada, chcemy wezwać do bardziej skoordynowanych i stanowczych działań na rzecz ograniczenia użycia wyrobów tytoniowych w Polsce.

Pomimo wielu sukcesów prewencji tytoniowej, konsumpcja wyrobów tytoniowych nadal stanowi jedno z największych wyzwań zdrowia publicznego w Polsce. Podczas gdy częstość palenia tradycyjnych papierosów zaczyna powoli spadać (w szczególności wśród mężczyzn), nowe wyroby tytoniowe cieszą się coraz większą popularnością wśród ludzi młodych. Szacuje się, że w Polsce około 28% chłopców i 18,6% dziewcząt w wieku 13–15 lat używa e-papierosy. Ponadto w tej samej grupie wiekowej 15,6% chłopców i 14,9% dziewcząt pali tradycyjne papierosy. W populacji osób dorosłych e-papierosy są mniej popularne - około 4% mężczyzn i około 1% kobiet używa tego rodzaju wyroby tytoniowe. Niemniej jednak, aż 26% dorosłych Polaków i 17% Polek regularnie pali tradycyjne papierosy.

Mając świadomość przytłaczającego wpływu pandemii koronawirusa na działanie systemów opieki zdrowotnej, nie możemy ignorować innej pandemii - tej, która trwa już od dekad i właśnie ewoluuje na naszych oczach. Tylko w latach 2011-2014 częstość używania e-papierosów wśród nastolatków wzrosło z 6% do 29,9%. W porównaniu z innymi krajami Unii Europejskiej (UE), polska młodzież jest w czołówce pod względem korzystania z e-papierosów.

Alarmujące są najnowsze dane opublikowane w prestiżowym czasopiśmie naukowym *The Lancet* - nasz kraj jest jednym z państw UE wykazujących najwyższe obciążenie zdrowotne społeczeństwa związane z użyciem wyrobów tytoniowych (na podstawie wskaźnika DALY – wyrażającego lata życia utracone wskutek przedwczesnej śmierci lub pogorszenia/utruty zdrowia w wyniku choroby odtytoniowej).

Biorąc pod uwagę powyższe, apelujemy do wszystkich zaangażowanych stron - naukowców, pracowników ochrony zdrowia, a w szczególności do decydentów o dalsze i bardziej zdecydowane zmiany w ustawodawstwie antytytoniowym, efektywniejszą edukację zdrowotną i stabilne oraz długofalowe finansowanie działań wspierających prewencję tytoniową. Uważamy, że potrzebujemy wspólnych i natychmiastowych działań, aby zatrzymać lub przynajmniej spowolnić epidemię konsumpcji wyrobów tytoniowych w Polsce. Nasz apel jest szczególnie istotny w kontekście trwającej pandemii, biorąc pod uwagę łatwiejsze zarażenie koronawirusem i cięższy przebieg COVID-19 u osób używających wyrobów tytoniowych.

Inicjator

*Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie
– Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie*

- Sygnatariusze

- **Komitet Zdrowia Publicznego Polskiej Akademii Nauk,**
- **dr hab. n. med. Łukasz Balwicki,** Kierownik Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej, Gdański Uniwersytet Medyczny,
- **Magdalena Cedzyńska,** Kierownik Poradni Pomocy Palącym, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **dr hab. n. med. Joanna Didkowska,** Kierownik Zakładu Epidemiologii i Prewencji Pierwotnej Nowotworów i Krajowego Rejestru Nowotworów, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Marzena Dominiak,** Prorektor Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Kierownik Katedry i Zakładu Chirurgii Stomatologicznej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Prezydent Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego,
- **dr hab. n. med. Mariusz Gujski,** Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu, Warszawski Uniwersytet Medyczny
- **prof. dr hab. n. med. Wojciech Hanke,** Przewodniczący Komitetu Zdrowia Publicznego Polskiej Akademii Nauk, Kierownik Zakładu Epidemiologii Środowiskowej w Instytucie Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera w Łodzi,
- **prof. dr hab. n. med. Piotr Jankowski,** Klinika Kardiologii i Elektrokardiologii Interwencyjnej oraz Nadciśnienia Tętniczego, Instytut Kardiologii, Uniwersytet Jagielloński, Collegium Medicum, Kraków,
- **prof. dr hab. n. med. Jacek Jassem,** Kierownik Katedry i Kliniki Onkologii i Radioterapii, Gdański Uniwersytet Medyczny,
- **dr hab. n. o zdr. Grzegorz Juszczak,** Dyrektor Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny w Warszawie, Zakład Zdrowia Publicznego, Warszawski Uniwersytet Medyczny,
- **dr n. o zdr. Paweł Koczkodaj,** Zastępca Kierownika Zakładu Epidemiologii i Prewencji Pierwotnej Nowotworów, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Maciej Krzakowski,** Kierownik Kliniki Nowotworów Płuca i Klatki Piersiowej, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Jarosław Pinkas,** Główny Inspektor Sanitarny, Dyrektor Szkoły Zdrowia Publicznego, Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie,
- **Irena Przepiórka,** Kierownik Ogólnopolskiej Telefonicznej Poradni Pomocy Palącym, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **Krzysztof Przewoźniak,** Zakład Epidemiologii i Prewencji Pierwotnej Nowotworów, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Piotr Rutkowski,** Kierownik Kliniki Nowotworów Tkanek Miękkich, Kości i Czerniaków, Narodowy Instytut Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie, Przewodniczący Komitetu ds. Narodowej Strategii Onkologicznej w Ministerstwie Zdrowia,
- **dr n. med. Daniel Śliż,** III Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Prezes Polskiego Towarzystwa Medycyny Stylu Życia,
- **prof. dr hab. n. med. Jan Walewski,** Dyrektor Narodowego Instytutu Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie - Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Stefan Wesołowski,** Dyrektor Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie,
- **prof. dr hab. n. med. Witold Zatoński,** Prezes Fundacji Promocja Zdrowia,
- **prof. dr hab. n. med. Tomasz Zdrojewski,** Kierownik Zakładu Prewencji i Dydaktyki, Gdański Uniwersytet Medyczny.